

Ministru kabineta noteikumi Nr. 472

Rīgā 2020. gada 28. jūlijā (prot. Nr. 46 21. §)

Grozījumi Ministru kabineta 2010. gada 19. oktobra noteikumos Nr. 983 "Noteikumi par izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem"*Izdoti saskaņā ar Iepakojuma likuma**1.¹ panta trešo daļu, 7. pantu, 13. panta otro daļu, 15. panta otro, trešo un piekto daļu, 20. panta pirmo daļu un 21. panta trešo daļu*

1. Izdarīt Ministru kabineta 2010. gada 19. oktobra noteikumos Nr. 983 "Noteikumi par izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem" (Latvijas Vēstnesis, 2010, 167. nr.; 2013, 158. nr.; 2015, 218. nr.; 2016, 251. nr.) šādus grozījumus:

1.1. izteikt norādi, uz kāda likuma pamata noteikumi izdoti, šādā redakcijā:

"Izdoti saskaņā ar Iepakojuma likuma 1.¹ panta trešo daļu, 7. pantu, 13. panta otro daļu, 15. panta otro, trešo un piekto daļu, 20. panta pirmo daļu un 21. panta trešo daļu";

1.2. izteikt 1. punktu šādā redakcijā:

"1. Noteikumi nosaka:

1.1. visa izlietotā iepakojuma un dažādu iepakojuma veidu reģenerācijas (tai skaitā pārstrādes) mērķus un termiņus to izpildei;

1.2. kalendāra gadā radītā izlietotā iepakojuma apjomu, kuru sasniedzot iepakotājam ir pienākums reģistrēties Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas padotībā esošajā iestādē;

1.3. prasības, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai to reģistrētu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas padotībā esošajā iestādē iepakojuma apsaimniekotāja statusā;

1.4. kārtību, kādā iesniedzams ziņojums par izlietotā iepakojuma apjomu, materiālu veidiem un apsaimniekošanu, kā arī ziņojuma veidlapu paraugus;

1.5. iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemērus;

1.6. iepakojuma veidus un materiālus, kuriem var piemērot izņēmumus attiecībā uz smago metālu saturu;

1.7. izlietotā iepakojuma pārstrādes mērķu izpildes aprēķina nosacījumus;

1.8. prasības atkārtoti lietojamā iepakojuma apjoma aprēķināšanai;

1.9. Valsts vides dienesta sagatavotā ziņojuma paraugu par valstī izlietotā iepakojuma apjomu, materiālu veidiem

un apsaimniekošanu;

1.10. prasības Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas sagatavotajam Īstenošanas plāna saturam un termiņu, kādā plānu iesniedz Eiropas Komisijā.";

1.3. izteikt 2. punktu šādā redakcijā:

"2. Izlietotā iepakojuma un dažādu iepakojuma materiālu veidu reģenerācijas (tai skaitā pārstrādes) mērķi un to izpildes termiņi ir norādīti šo noteikumu 1. pielikumā.";

1.4. izteikt 3. punktu šādā redakcijā:

"3. Izlietotā iepakojuma pārstrādes mērķu izpildi aprēķina, ņemot vērā šādus nosacījumus:

3.1. pārstrādātā izlietotā iepakojuma apjoms ir atkritumu apjoms, kas bez turpmākas apstrādes nonāk aprēķinpunktā. Konkrētiem izlietotā iepakojuma materiāla veidiem un konkrētām pārstrādes operācijām piemērojami aprēķinpunkti ir norādīti šo noteikumu 1. pielikuma 2. punktā;

3.2. pārstrāde ietver to pašu vai citu produktu, materiālu vai vielu iegūšanu no izlietotā iepakojuma vai to materiāla un organisko pārstrādi;

3.3. bioloģiski noārdāma izlietotā iepakojuma apjomu, kas nonāk aerobā vai anaerobā apstrādē, var uzskatīt par pārstrādātu, ja minētā apstrāde atbilst normatīvajos aktos par atkritumu dalītu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju noteiktajām prasībām bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādei;

3.4. no kompozītmateriāliem gatavota iepakojuma un cita no vairākiem materiāliem sastāvoša iepakojuma apjomu (īpatsvaru) aprēķina par katru iepakojumā ietvertu materiāla veidu. No šīs prasības var atkāpties, ja konkrētā materiāla apjoms iepakojuma vienībā nepārsniedz piecus procentus no iepakojuma vienības kopējās masas;

3.5. pārstrādātā izlietotā iepakojuma apjomā var ņemt vērā pēc atkritumu sadedzināšanas atdalīto metālu daudzumu proporcionāli sadedzinātā izlietotā iepakojuma īpatsvaram ar nosacījumu, ka pārstrādātie metāli atbilst normatīvajiem aktiem par atkritumu sadedzināšanu un atkritumu sadedzināšanas iekārtu darbību;

3.6. pārstrādātā izlietotā iepakojuma apjomā neieskaita izlietotā iepakojuma materiālus, kuri vairs nav atkritumi un kurus paredzēts izmantot kā kurināmo vai citu enerģijas ražošanas līdzekli vai kurus paredzēts izmantot sadedzināšanai, aizbēršanai vai apglabāšanai poligonā;

3.7. pārstrādātā izlietotā iepakojuma apjomā neieskaita citus kopā ar izlietoto iepakojumu savāktos materiālus, kas nav iepakojums.";

1.5. papildināt noteikumus ar 3.¹ punktu šādā redakcijā:

"3.¹ Atkārtoti lietojamā iepakojuma apjomu, nosakot, vai ir sasniegts pārstrādes mērķrādītāju pielāgotais līmenis, aprēķina šādi:

3.¹ 1. aprēķina atkārtoti lietojamā primārā iepakojuma (kas pirmoreiz laists tirgū) īpatsvaru vidēji iepriekšējos trijos gados atbilstoši šo noteikumu 4. pielikuma 2. punktam;

3.¹ 2. no noteiktajiem pārstrādes mērķrādītājiem atskaita līdz pieciem procentpunktiem no apjoma, kas aprēķināts atbilstoši šo noteikumu 3.¹ 1. apakšpunktam;

3.¹ 3. atkārtotai izmantošanai paredzētā salabotā koka iepakojuma apjomu ieskaita gan radītā izlietotā iepakojuma apjomā, gan pārstrādātā izlietotā iepakojuma apjomā.";

1.6. izteikt 4. punktu šādā redakcijā:

"4. Iepakotājs, kura radītā izlietotā iepakojuma apjoms kalendāra gadā ir lielāks par 300 kilogramiem un kurš nav noslēdzis līgumu par izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu ar iepakojuma apsaimniekotāju, nodrošina katrā konkrētā izlietotā iepakojuma materiāla veida procentuālā apjoma reģenerāciju (tai skaitā pārstrādi) vai kopējā izlietotā iepakojuma procentuālā apjoma reģenerāciju (tai skaitā pārstrādi). Ja kopējais šajos noteikumos noteiktais izlietotā iepakojuma reģenerācijas (tai skaitā pārstrādes) procentuālais apjoms ir mazāks nekā konkrētā izlietotā iepakojuma materiāla reģenerācijas (tai skaitā pārstrādes) procentuālais apjoms, iepakotājs nodrošina konkrētā izlietotā iepakojuma materiāla reģenerācijas (tai skaitā pārstrādes) procentuālo apjomu atbilstoši šo noteikumu 1. pielikumā norādītajiem mērķiem un termiņiem.";

1.7. izteikt 9. punktu šādā redakcijā:

"9. Lai reģistrētos, iepakotājs vai iepakojuma apsaimniekotājs atbilstoši normatīvajiem aktiem par dabas resursu nodokli iesniedz Valsts vides dienestā finanšu nodrošinājumu un noslēdz ar šo iestādi līgumu par izlietotā iepakojuma

apsaimniekošanas sistēmas piemērošanu.";

1.8. svītrot 10. punktu;

1.9. izteikt 11. punkta pirmo teikumu šādā redakcijā:

"11. Valsts vides dienests divu nedēļu laikā pēc šo noteikumu 9. punktā minētā līguma noslēgšanas izsniedz iepakotājam vai iepakojuma apsaimniekotājam izziņu par reģistrāciju.";

1.10. papildināt noteikumus ar 20.¹ un 20.² punktu šādā redakcijā:

"20.¹ Ziņojuma paraugs par valstī izlietotā iepakojuma apjomu, materiālu veidiem un apsaimniekošanu, ko gatavo Valsts vides dienests, ir norādīts šo noteikumu 4. pielikumā.

20.² Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija sagatavo Īstenošanas plānu atbilstoši šo noteikumu 5. pielikumam un vismaz 24 mēnešus pirms 2025. gada 31. decembra un 2030. gada 31. decembra iesniedz to Eiropas Komisijai.";

1.11. papildināt informatīvās atsaucēs uz Eiropas Savienības direktīvām 1. punktu ar 5. apakšpunktu šādā redakcijā:

"5) Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 30. maija Direktīva (ES) 2018/852, ar ko groza Direktīvu 94/62/EK par iepakojumu un izlietoto iepakojumu.";

1.12. izteikt 1. pielikumu šādā redakcijā:

"1. pielikums
Ministru kabineta
2010. gada 19. oktobra
noteikumiem Nr. 983

1. Izlietotā iepakojuma un dažādu iepakojuma veidu reģenerācijas (tai skaitā pārstrādes) mērķi un to izpildes¹ termiņi

Nr. p.k.	Izlietotā iepakojuma materiāla veids ²	No 2020. gada 1. janvāra līdz 2024. gada 31. decembrim (apjoms (īpatsvars) %)		No 2025. gada 1. janvāra līdz 2025. gada 31. decembrim pārstrādāts (apjoms (īpatsvars) %)	No 2030. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim pārstrādāts (apjoms (īpatsvars) %)
		reģenerēts (tai skaitā pārstrādāts)	pārstrādāts		
1.	Stikls	65	60	70	75
2.	Plastmasa	41	22,5	50	55
3.	Papīrs, kartons	83	60	75	85
4.	Metāls	50	50	-	-
4.1.	melnais metāls	-	-	70	80
4.2.	alumīnijs	-	-	50	60
5.	Koksne	29	15	25	30
	Kopā visiem materiāliem³	60	55	65	70

Piezīmes.

¹ Iepakotājam un iepakojuma apsaimniekotājam par periodu, kurā attiecīgi iepakotājam vai iepakojuma apsaimniekotāja līgumpartneriem bija piešķirts atbrīvojums no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu, izlietotā iepakojuma un dažādu iepakojuma materiāla veidu pārstrādes un reģenerācijas apjomi ir noteikti normatīvajos aktos par atbrīvojuma piemērošanu no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem.

² Konkrētā iepakojuma materiāla veida reģenerācijas (pārstrādes) normu izpildi aprēķina, izmantojot šādu formulu:

konkrētā izlietotā iepakojuma materiāla veida reģenerētais (pārstrādātais) iepakojuma apjoms (%) = (konkrētā izlietotā iepakojuma materiāla veida iepakotāja vai iepakojuma apsaimniekotāja reģenerētais (C) iepakojuma daudzums (kg) : kopējais iepakotāja vai iepakojuma apsaimniekotāja līgumpartneru radītā izlietotā konkrētā iepakojuma materiāla veida daudzums (kg)) x 100.

³ Kopējo reģenerācijas (pārstrādes) normu izpildi aprēķina, izmantojot šādu formulu:

kopējais reģenerētais (pārstrādātais) izlietotā iepakojuma apjoms (%) = (kopējais iepakotāja vai iepakojuma apsaimniekotāja reģenerētais izlietotā iepakojuma daudzums (kg) : kopējais iepakotāja vai iepakojuma apsaimniekotāja līgumpartneru radītā izlietotā iepakojuma daudzums (kg)) x 100.

2. Izlietotā iepakojuma pārstrādes aprēķinpunkti

Nr. p.k.	Iepakojuma materiāla veids	Aprēķinpunkts
1.	Stikls	Šķirots stikls, kas netiek tālāk apstrādāts pirms nonākšanas kausēšanas krāsnī vai pirms nonākšanas filtrēšanas materiālu, abrazīvo materiālu, stikla šķiedras izolācijas materiālu vai būvmateriālu ražošanā
2.	Metāls	Šķirots metāls, kas netiek tālāk apstrādāts pirms nonākšanas kausētavā vai krāsnī
3.	Papīrs/kartons	Šķirots papīrs, kas netiek tālāk apstrādāts pirms nonākšanas pulpas ieguves operācijās
4.	Plastmasas	Pēc polimēru sastāva šķirotas plastmasas, kas netiek tālāk apstrādātas pirms nonākšanas granulēšanas, ekstrūzijas vai formēšanas operācijās. Plastmasas pārslas, kas netiek tālāk apstrādātas pirms to izmantošanas galaproduktā
5.	Koksne	Šķirots koks, kas netiek tālāk apstrādāts pirms izmantošanas koka skaidu plātņu vai citu produktu ražošanā. Šķirots koks, kas nonāk kompostēšanā
6.	Kompozīta iepakojums un no vairākiem materiāliem sastāvošs iepakojums	Plastmasa, stikls, metāls, koks, papīrs/kartons un citi materiāli, kas iegūti, apstrādājot kompozīta iepakojumu vai no vairākiem materiāliem sastāvošu iepakojumu, un netiek tālāk apstrādāti pirms konkrētajam materiālam noteikto aprēķinpunktu sasniegšanas
7.	Tekstilmateriāli	Šķiroti tekstilmateriāli, kas netiek tālāk apstrādāti pirms izmantošanas tekstilšķiedru, lupatu vai granulātu ražošanā"

1.13. papildināt noteikumus ar 4. un 5. pielikumu šādā redakcijā:

"4. pielikums
Ministru kabineta
2010. gada 19. oktobra
noteikumiem Nr. 983

Ziņojuma paraugs par valstī izlietotā iepakojuma apjomu, materiālu veidiem un apsaimniekošanu

1. Vieglās plastmasas iepirkumu maisiņu gada patēriņš

Vieglās plastmasas iepirkumu maisiņu masa (kg)		Viena plastmasas iepirkumu maisiņa svērtā vidējā masa ¹ (kg)	
tai skaitā maisiņi, kuru sienīgu biezums ir		ar sienīgu biezumu	
<15 mikroni	15≤50 mikroni	<15 mikroni	15≤50 mikroni

Piezīme.

1. ¹m - maisiņa svērtā masa (kg).

Maisiņa svērto vidējā masu (kg) aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$m = \frac{m_1x_1 + m_2x_2 + \dots + m_nx_n}{x_1 + x_2 + \dots + x_n}, \text{ kur}$$

m_1, m_2, m_n - vieglās plastmasas iepirkumu maisiņa ar noteikto sienīgu biezumu (piemēram, 14 mikroni, 30 mikroni un 49 mikroni) masa (kg);

x_1, x_2, x_n - vieglās plastmasas iepirkumu maisiņu veidu skaits.

2. Atkārtoti lietojamais iepakojums

2.1. Atkārtoti lietojamā primārā iepakojuma daļa iepriekšējos trijos gados²

Iepakojuma un vienreiz lietojamo trauku materiāla veids	Atkārtoti lietojamā primārā iepakojuma daļa (%) no visa primārā iepakojuma (n - 3 gadā)	Atkārtoti lietojamā primārā iepakojuma daļa (%) no visa primārā iepakojuma (n - 2 gadā)	Atkārtoti lietojamā primārā iepakojuma daļa (%) no visa primārā iepakojuma (n - 1 gadā)	Vidējais trijos gados (%) ((2 + 3 + 4)/3)
1	2	3	4	5
Stikls				
Plastmasa				
Papīrs un kartons				
Melnais metāls				
Alumīnijs				
Koksne				
Kopā visiem materiāliem				

Piezīme.

2. ²Dati obligāti jāsniedz tikai par to iepakojuma materiāla veidu, uz kuru pamatojoties tiek aprēķināts pārstrādes mērķradītāju (pārstrādes apjomu) pielāgots līmenis.

2.2. Atkārtoti lietojamais iepakojums pārskata periodā

Iepakojuma materiāla veids	Tirgū pirmo reizi kopā ar precī laistais iepakojums				Tirgū pirmo reizi kopā ar precī laistais atkārtoti lietojamais iepakojums		Rotācijas ⁵			
	viss iepakojums ³		primārais iepakojums ⁴		viss atkārtoti lietojamais iepakojums (tonna)	atkārtoti lietojamais primārais iepakojums (tonna)	viss atkārtoti lietojamais iepakojums		atkārtoti lietojamais primārais iepakojums	
	(tonna)	(vienības)	(tonna)	(vienības)			(tonna) ⁶	(skaits)	(tonna) ⁶	(skaits)
Stikls										
Plastmasa										
Papīrs un kartons										
Melnais metāls										
Alumīnijs										
Koksne										
Kopā visiem materiāliem										

Piezīmes.

3. Iekrāsoto lauku aizpildīšana nav obligāta.

4. ³Viss atkārtoti lietojamais un vienreizlietojamais iepakojums, t. i., primārais iepakojums, sekundārais iepakojums un terciārais (transporta) iepakojums.

5. ⁴Atkārtoti lietojamais un vienreizlietojamais primārais iepakojums.

6. ⁵Atkārtoti lietojamā iepakojuma pilno rotāciju skaits attiecīgajā gadā.

7. ⁶Atkārtoti lietojamā iepakojuma pilno rotāciju skaits attiecīgajā gadā, kas pareizināts ar iepakojuma masu.

3. Informācija par iepakojumu un tā apsaimniekošanu

Izlietotā iepakojuma materiāla veids	Latvijā radītais izlietotais	Pārstrāde			Koksnes iepakojums, kas salabots	Izlietotais iepakojums, kas reģenerēts ar enerģiju	Izlietotais iepakojums, kas reģenerēts, izmantojot
		Latvijā pārstrādātais izlietotais	citās ES dalībvalstīs pārstrādātais	ārpus ES pārstrādātais izlietotais			

	iepakojums ⁷	iepakojums	izlietotais iepakojums	iepakojums	Latvijā ⁸	enerģijas atgūšanu ⁹	cita veida reģenerāciju ¹⁰
KOPĀ							
Plastmasa							
Koksne							
Metāls (visi)							
Melnie metāli							
Melnie metāli no ISP ¹⁰							
Alumīnijs							
Alumīnijs no ISP ¹¹							
Stikls							
Papīrs un kartons							

Piezīmes.

8. Tumši pelēkos laukus neaizpilda.

9. Gaiši pelēkajos laukos dati obligāti jāsniedz tikai tad, ja šos daudzumus ietver pārstrādes rādītājā. Ja ziņo par metāliem no sadedzināšanas smagajiem pelniem (ISP), aizpilda šīs tabulas laukus gan par pārstrādi Latvijā, gan ārpus tās.

10.⁷ Latvijā radītā izlietotā iepakojuma apjomu var uzskatīt par līdzvērtīgu iepakojuma apjomam, kāds Latvijā ir laists tirgū tajā pašā gadā.

11.⁸ Salabotais koksnes iepakojums uzskatāms par pirmoreiz tirgū laistu iepakojumu. Atkārtotai izmantošanai paredzētā salabotā koksnes iepakojuma daudzumu ieskaita gan radītā izlietotā iepakojuma daudzumā, gan pārstrādātā izlietotā iepakojuma daudzumā (neieskaitot uz citām darbībām (reģenerācija, apglabāšana) novirzīto koksnes iepakojumu vai to komponentus). Tabulas 3. ailē šo daudzumu neieskaita, bet ņem vērā aprēķināto pārstrādes rādītāju. Dati obligāti jāsniedz tikai par to iepakojuma materiāla veidu, uz kuru pamatojoties tiek aprēķināts pārstrādes mērķrādītāju (pārstrādes apjomu) pielāgots līmenis.

12.⁹ Ietver sadedzināšanu ar enerģijas atgūšanu un to atkritumu apstrādi, kas izmantojami par kurināmo vai citas enerģijas ražošanas līdzekli.

13.¹⁰ Neietver koksnes iepakojuma labošanu, pārstrādi un enerģijas atgūšanu, bet ietver aizbēršanu.

14.¹¹ Par melnajiem metāliem, ko pārstrādā pēc tam, kad tie atdalīti no sadedzināšanas smagajiem pelniem, ziņo atsevišķi. Tos nenorāda rindā, kurā ziņo par melnajiem metāliem.

15.¹² Par alumīniju, ko pārstrādā pēc tam, kad tas atdalīts no sadedzināšanas smagajiem pelniem, ziņo atsevišķi. To nenorāda rindā, kurā ziņo par alumīniju.

16. Aprēķinos, kurus veic, lai noteiktu, vai mērķrādītāji ir sasniegti, var ņemt vērā pēc atkritumu sadedzināšanas atdalīto metālu daudzumu proporcionāli sadedzinātā izlietotā iepakojuma īpatsvaram ar noteikumu, ka pārstrādātie metāli atbilst normatīvajiem aktiem par atkritumu sadedzināšanu un atkritumu sadedzināšanas iekārtu darbību.

5. pielikums
Ministru kabineta
2010. gada 19. oktobra
noteikumiem Nr. 983

Īstenošanas plāns

Īstenošanas plānā, ko iesniedz Eiropas Komisijai saskaņā ar šo noteikumu 20.² punktu, iekļauj:

1) novērtējumu par iepriekšējiem, pašreizējiem un plānotajiem sadzīves atkritumu pārstrādes, apglabāšanas poligonos un citas apstrādes rādītājiem un plūsmām, no kurām šie atkritumi sastāv;

2) novērtējumu par to, kā tiek īstenots atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns un atkritumu rašanās novēršanas valsts programma;

3) apsvērumus, uz kuriem pamatojoties Latvija uzskata, ka tā, iespējams, nespēs noteiktajā termiņā sasniegt

attiecīgo izlietotā iepakojuma pārstrādes mērķrādītāju un novērtējumu attiecībā uz termiņa pagarinājumu, kas vajadzīgs, lai sasniegtu minēto mērķi;

4) pasākumus, kas nepieciešami, lai sasniegtu izlietotā iepakojuma pārstrādes mērķrādītājus, kuri ir piemērojami termiņa pagarinājuma laikā, tostarp atbilstīgus ekonomikas instrumentus un citus pasākumus, ievērojot Atkritumu apsaimniekošanas likumā noteikto atkritumu apsaimniekošanas veidu prioritāro secību;

5) grafiku, kādā tiek īstenoti pasākumi, kas minēti šā pielikuma 4. punktā, kompetentās institūcijas, kas ir atbildīgas par to īstenošanu, un novērtējumu par katras institūcijas individuālo ieguldījumu to mērķu sasniegšanā, kas piemērojami, ja ir noteikts termiņa pagarinājums;

6) informāciju par atkritumu apsaimniekošanas finansēšanu, ko veic iepakotāji un iepakojuma apsaimniekotāji;

7) pasākumus datu kvalitātes uzlabošanai, kas nepieciešami, lai uzlabotu atkritumu apsaimniekošanas plānošanu un uzraudzītu tās rezultātus."

2. Šo noteikumu 1.1., 1.2., 1.3., 1.5., 1.10., 1.11., 1.12. un 1.13. apakšpunkts stājas spēkā 2020. gada 1. augustā.

3. Šo noteikumu 1.7., 1.8. un 1.9. apakšpunkts stājas spēkā 2022. gada 1. janvārī.

Ministru prezidenta vietā -
Ministru prezidenta biedrs,
aizsardzības ministrs *A. Pabriks*

Veselības ministre *I. Viņķele*